

ครอบครัวสุขภาพะ พื้นฐานแห่งความสุขของคนในชาติ

สังคมไทยวันนี้ เราต้องยอมรับว่า ปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นในครอบครัวมากมาย หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัวแตกแยก, ความรุนแรงในครอบครัว, การตั้งครม.วัยรุ่น, การถูกทอดทิ้ง ทั้งในวัยทารก ผู้สูงอายุ ซึ่งทุกปัญหา ล้วนขยายผล กลายเป็นปัญหาของชาติไปในที่สุด

ด้วยเหตุนี้เอง ภาครัฐจึงมีได้ นิ่งนอนใจที่จะยุติปัญหาครอบครัวเสีย ตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อมิให้ลูกหลานขยายตัวต่อไป ด้วยการสร้างสรรค์ “ครอบครัวสุขภาพะ” ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้แต่ละครอบครัวมีความสามารถในการจัดการดูแลสุขภาพของตนเอง เป็นเสมือน การสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับชุมชนและ ประเทศชาติให้ยั่งยืนสืบไป

แผนงานที่ภาครัฐวางเอาไว้เพื่อ รังสรรค์ให้เกิด “ครอบครัวสุขภาพะ” เพื่อใช้เป็นทางออกสู่อนาคตไทย 4.0 ที่ ทุกคนต้องก้าวเดินต่อไป ด้วยการกำหนด นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา สถาบันครอบครัว พ.ศ. 2560-2564 รวมระยะ 5 ปี เพื่อเป็นกรอบแนวทางการ พัฒนาสถาบันครอบครัวให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน

นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กล่าวถึงบทบาทการขับเคลื่อน งานสร้างสุขภาพครอบครัวว่า สสส. มี แนวทางการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการ ขยายฐานครอบครัวอบอุ่น คือ 1) สร้าง ครอบครัวอบอุ่นในชุมชน นำร่องใน 11 จังหวัด โดยปี 2562 จะยกระดับให้มี 7 จังหวัดต้นแบบครอบครัวอบอุ่น ประกอบด้วย ลำปาง พะเยา เลย กาฬสินธุ์ สุรินทร์ อุบลราชธานี และตรัง โดยใช้กลไกการถอด บทเรียนจากศูนย์พัฒนาครอบครัวระดับ ตำบล มีคณะทำงานในชุมชนที่เกิดจากคน

ในชุมชนลุกขึ้นมาจัดการ ภายใต้ความร่วมมือ ของทุกฝ่ายที่มีเป้าหมายตอบโจทย์ความ ต้องการของครอบครัวในชุมชน ผ่านการ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลสำรวจครัวเรือนในชุมชน รวมไปถึงพัฒนาหลักสูตรอบรมแก่คณะ ทำงานในประเด็นที่ครอบคลุม เช่น สอนการ ทำบัญชีครัวเรือน เพิ่มรายรับ ลดรายจ่าย ที่เสี่ยงต่อสุขภาพ วิธีการคุยเรื่องเพศกับลูก เติงบวก แนวทางการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ

เป็นต้น ซึ่ง สสส.และภาคีเครือข่ายพยายาม ร่วมกันหาคำตอบว่าหากครอบครัวในชุมชน มีปัญหาแบบนี้จะต้องป้องกันหรือแก้ไขอย่างไร? 2) สร้างครอบครัวอบอุ่นในสถานประกอบการ เนื่องจาก สสส. มองว่าที่ทำงานจะเป็น Change Agent ที่สำคัญ หากสถานที่ทำงาน ออกแบบนโยบายที่คำนึงถึงการใช้ชีวิต ที่สมดุลของพนักงานระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตครอบครัว หรือสร้าง Work Life Balance ให้พนักงานในองค์กรได้ เช่น บริษัท แพนด้า จิลเวอร์รี่ จัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก ในสถานประกอบการ เพื่อที่หลังจากพนักงาน ลาคลอดครบกำหนดแล้วสามารถนำลูกมา ฝากไว้ที่ศูนย์และตนเองก็สามารถเข้าไป ทำงานได้ รวมถึงการมอบทุนการศึกษาให้ลูก ของพนักงาน เป็นต้น 3) สร้างการขับเคลื่อน ในเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการ บอกต่อให้ครอบครัวและชุมชนอื่นๆ ได้เรียนรู้ แนวทางเพื่อการขยายฐานครอบครัวอบอุ่น ให้เพิ่มขึ้น

ดร.รุจา ภูโพนุญย์ อาจารย์ประจำ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัย มหิดล ได้ดำเนินโครงการศึกษาครอบครัว ไทยแบบบูรณาการตามวงจรชีวิต ครอบครัว เรื่อง ครอบครัวไทยยุค 4.0 อยู่ดีมีสุข จริงหรือ? โดยการเก็บข้อมูล 6,300 ครอบครัว 8 จังหวัดใน 4 ภูมิภาค ด้วยการทำแบบสอบถาม

วัดคะแนนครอบครัวอยู่ดีมีสุข 9 ด้าน ได้แก่ 1) ความร่วมมือและปลอดภัยในชุมชน 2) สัมพันธภาพ 3) บทบาทหน้าที่ 4) เศรษฐกิจ 5) การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง 6) ความมั่นคง และพึ่งพา 7) การศึกษา 8) การดูแล สุขภาพ และ 9) การพัฒนาจิตวิญญาณ และศึกษาครอบครัวลักษณะเฉพาะ 100 ครอบครัว (แม่วัยรุ่น ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุต้องการพึ่งพา ผู้สูงอายุเลี้ยงหลาน ครอบครัวมีผู้พิการ ป่วยเรื้อรัง/ติดเตียง) พบ ปัญหาครอบครัวแตกแยกและความรุนแรง ในครอบครัว มีปัญหาตั้งครม.วัยรุ่นและมีการ ทอดทิ้งสมาชิกเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังพบ ว่า ดัชนีครอบครัวอบอุ่นลดลงคณะเดียวกัน ครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น มีอัตราการทำร้าย เพิ่มขึ้นทำให้เด็กอาศัยอยู่ในครอบครัวเลี้ยง เดี่ยวมากขึ้น มีปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงของ เศรษฐกิจสังคม วิถีชีวิต และค่านิยม ทำให้ การทำหน้าที่ของครอบครัวขาดประสิทธิภาพ โดยพบว่าภาคใต้เป็นภูมิภาคที่ให้คะแนน ความอยู่ดีมีสุขสูงสุด รองลงมาเป็นภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตาม ลำดับ และกรุงเทพฯ เป็นพื้นที่ที่ให้คะแนน ความอยู่ดีมีสุขน้อยที่สุด

จากข้อมูลดังกล่าวต้องยอมรับว่า เป็นเรื่องที่ไม่ทำให้เกิดความสุขแต่อย่างใด เลย ด้วยเหตุนี้จึงได้เกิด การจัดงาน “สมัชชา สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2561” โดยการจัดของ สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ (สช.) และภาคีเครือข่าย ทั่วประเทศภายใต้แนวคิดรู้เท่าทันสุขภาพ ร่วมสร้างสังคมสุขภาพะ ซึ่งได้มีการหยิบยก เรื่องครอบครัวไทยมาหารือในวงเสวนา เรื่อง “ชุมชนและรัฐร่วมสร้างครอบครัว สุขภาพะได้อย่างไร” ซึ่งจากการนำเสนอข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสิ่งหนึ่งที่ทุกคน เห็นตรงกันว่า การส่งเสริมสนับสนุนและ พัฒนาให้เกิด “ครอบครัวสุขภาพะ” ภายใต้ การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นเรื่องจำเป็นที่ ควรกระทำอย่างยิ่ง

ที่ผ่านมา สสส. และภาคีเครือข่าย ร่วมกันศึกษาสถานการณ์ในประเด็นด้าน ครอบครัวพบว่า สิ่งแวดล้อมในครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพของ มนุษย์ เป็นต้นทุนชีวิตที่สำคัญตั้งแต่ในครรภ์ มารดาสู่การลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ที่จะเกิดในอนาคต เช่น ดิดเหล้า ดิดบุหรี่ หากบ้านหลังหนึ่งสามารถสร้างสุขภาพะให้ เกิด ขึ้นได้ ก็จะสามารถขยายเป็นชุมชนสุขภาพะ ได้ด้วยเช่นกัน

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: วาไรตี้/การศึกษา-ศิลปวัฒนธรรม

วันที่: พุธ 26 ธันวาคม 2561

ปีที่: 39

ฉบับที่: 13759

หน้า: 17(ล่างขวา)

Col.Inch: 52.98

Ad Value: 47,682

PRValue (x3): 143,046

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: โลกสดใสกายสุขสันต์: ครอบครัวสุขภาพะพื้นฐานแห่งความสุขของคนในชาติ

ทุกวันนี้ หากระบบเศรษฐกิจยังดึง
คนวัยทำงานออกจากความรับผิดชอบใน
ครอบครัว จนพวกเขาไม่มีเวลา ที่พาลูกไป
หาหมอ หรือ มีเวลาที่จะสร้างความอบอุ่น
ให้กับครอบครัวบ้าง ปัญหาที่จ้องจะทวีความ
รุนแรงมากขึ้น ดังนั้นหากภาครัฐและเอกชน
สามารถออกนโยบายที่เอื้อแก่พนักงาน เช่น
เผ้าลูกป่วยไปพร้อมๆ กับทำงานที่บ้าน
(Work from home) จะเป็นการเกื้อกูลกัน
และกัน ที่ควรจับตามองเป็นอย่างยิ่ง

โดยปานมณี